

Zielony Patrol nr 12

„Patronelka”

Gazetka Patrolu nr 12

Nr 2 (styczeń)

*„PIĘKNO TEJ ZIEMI SKŁANIA MNIE DO WOŁANIA O JEJ
ZACHOWANIE DLA PRZYSZŁYCH POKOLEŃ...”*

JAN PAWEŁ II

Wstęp

Dzień dobry wszystkim!

Głównym tematem tego numeru są formy ochrony przyrody w naszym mieście: odkryjemy tajemnice kieleckich rezerwatów, dowiemy się, ile jest pomników przyrody w Kielcach... Ale oprócz tego:

- Żarty prosto z lasu ☺,
- Ciekawostki przyrodnicze,
- Wiersz numeru + wiersz o Zielonym Patrolu zredagowany przez Klub Wierszokletów,
- Symbole ekologiczne,
- Rebusy ekologiczne,
- Działania Zielonego Patrołu nr 12,
- Krótka historyjka po angielsku,
- Prosto ze szkoły nr 25,
- Kraina Zagadkowo,
- Materiał na polski — przysłowia o styczniu,

I dużo, dużo więcej...

:D

Wiersz numeru

W tym numerze niespodzianka — będą 2 wiersze! Oto wiersz „Styczeń” Jerzego Ficowskiego i krótki wierszyk o naszym Patrolu nr 12 pt. „Zielony Patrol” napisany przez Klub Wierszokletów.

„Styczeń”

Jerzy Ficowski

Nowy Rok zawitał wreszcie,
stary sobie poszedł.
Co tam rośnie w mrozach stycznia?
Dzień rośnie po trosze!
Wróbelkowi serce rośnie,
że wiosny doczeka,
choć jeszcze droga do niej
mroźna i daleka.
Rosną w styczniu zasy śniegu,
że wóz w nich ugrzęźnie
a na szybach rosą srebrne
liście i gałęzie.
Więc na inne pory roku,
nie patrzy zazdrośnie
mroźny styczeń: bo w nim także
mnóstwo rzeczy rośnie!

Drugi wiersz nie jest o styczniu, ale o nas — Zielonym Patrolu nr 12.

„Zielony Patrol”

Klub Wierszokletów

Jest w naszej szkole Patrol Zielony,
Przez panią Kulę on prowadzony.
Oczyszcza teren ze wszystkich śmieci,
Jest to potrzebne dla mądrych dzieci.
A gdy miasto posprzątamy,
To pochwałę otrzymamy! ☺

W Krainie Zagadkowo...

Witajcie w Zagadkowie! Kraina Zagadkowo to w języku ludzi Kraina Zagadek. W tym dziale przekonamy się, ile wiecie o naturze. Zagadki raz będą trudniejsze, raz łatwiejsze. Będą one dotyczyć opadów atmosferycznych, zwierząt, roślin... Powodzenia!

Zagadka nr 1

Nazywają go doktorem,
bo wie, które drzewo chore...

Zagadka nr 2

Powrócił do nas z dalekiej strony,
Ma długie nogi i dziób czerwony.
Dzieci się śmiały, gdy go witały,
żabki płakały przez dzionek cały...

Zagadka nr 3

Jest to żarłok i śpioch wspaniały.
Je trzy miesiące, śpi trzy kwartały
Górale mówią, że to artysta.
Nikt tak ze strachu –jak on nie śwista.

Zagadka nr 4

Zaczynają się wakacje,
bo już zakwitły...

Zagadka nr 5

Taterniczka doskonała,
świetnie wspina się po skałach...

Zagadka nr 6

Na pastwisku, w sadzie
draży korytarze,
kopce z ziemi sypie,
połyka szkodniki.
Bardzo pożyteczny,
choć nie zawsze grzeczny.
Pomyśl, zgadniesz wnet,
że to czarny...

Zagadka nr 7

Zwierz ten nosi z rogów wieniec,
bo waleczny jest szalenie.
Gdyby miał laurowe liście,
to zjadłby je oczywiście...

Zagadka nr 8

Co to jest? Odgadnij! Leci tylko w dół.
Jest tylko na dworze. Suchy być nie może.

Co to za ogrodnik? Konewki nie miewa,
A podlewa kwiaty, warzywa i drzewa.

Poprawne odpowiedzi 6 – 8

Świetnie się spisałeś/aś! Jesteś młodym ekologiem, gotowym do działań. Brawo! 😊

Poprawne odpowiedzi 5 – 3

Dobrze, ale nie najlepiej. Ciągnie cię w tym kierunku, ale musisz się jeszcze nauczyć. 😊

Poprawne odpowiedzi 2 – 0

To nie jest dobra droga. Czekają cię długie lata pracy, jeśli chcesz w przyszłości osiągnąć coś więcej w tym przedmiocie. ☹️

Temat numeru – Formy ochrony przyrody w naszym mieście

Dzisiejszym tematem numeru są formy ochrony przyrody w naszym mieście. Jest to temat długi, ale będzie on tak skrócony, jak tylko się da.

Ile jest form ochrony przyrody?

Form ochrony przyrody jest 10, ale główne to:

- Park narodowy
- Rezerwat przyrody ożywionej/nieożywionej
- Park krajobrazowy
- Pomnik przyrody ożywionej/nieożywionej
- Obszar Natura 2000

Czy na terenie naszego miasta jest park narodowy?

Niestety nie. Oczywiście, nasze województwo ma park narodowy, (Świętokrzyski Park Narodowy) lecz nie znajduje się on na terenie naszego miasta – Kielc.

Ile jest rezerwatów w Kielcach?

Na terenie Kielc znajduje się 5 rezerwatów przyrody: „Kadzielnia”, „Ślichowice”, „Biesak – Białogon”, „Wietrznia” i „Karczówka”. Niedaleko naszej szkoły znajduje się rezerwat „Karczówka” i „Ślichowice”. Oto krótkie opisy ze zdjęciami każdego rezerwatu:

„Ślichowice” — Rezerwat geologiczny im. Jana Czarnockiego powstał w roku 1952. Jego powierzchnia wynosi 0,55 hektara. Najważniejszą jego częścią jest filar skalny, zbudowany ze skał wapiennych. Celem ochrony było, zachowanie wyjątkowo wyraziście przełańdowanych skał wapiennych oraz zachowanie roślinności zielnej i krzewiastej, m. in. wisienki stepowej, krzewów dzikich róż, berberysu. Najwyższy szczyt tego rezerwatu to Ślichowica (303 m.n.p.m). Długość kamieniołomów to ok. 30 m. Znajduje się tam też Jaskinia pod Fałdem o długości 11 m i głębokości 5 m.

Zdjęcie z rezerwatu

„Wietrznia” — Rezerwat geologiczny im. Zbigniewa Rubinowskiego został utworzony w roku 1999. Jego powierzchnia wynosi 17,95 ha. W skład rezerwatu wchodzi trzy połączone ze sobą kamieniołomy wielopoziomowe (Wietrznia, Międzygórz, Międzygórz Wschodni), zbudowane ze skał wapienno-dolomitowych. Najwyższym szczytem jest Wietrznia (313 m.n.p.m.).

Fragment rezerwatu

„Karczówka” — Rezerwat „Karczówka” został utworzony w roku 1933, odnowiony w 1953. Jego powierzchnia wynosi 26,55 ha. Rezerwat obejmuje wzgórze Karczówka zbudowane głównie z wapieni dewonu środkowego i górnego, w których występują rudy ołowiu. Skrajem rezerwatu przechodzi żółty szlak spacerowy wokół Kielc.

Zdjęcie Karczówki

„Kadzielnia” — Rezerwat „Kadzielnia” został utworzony w roku 1962. Jest to jeden z najmniejszych rezerwatów w Polsce (jego powierzchnia wynosi 0,6 hektara). Skały porasta charakterystyczna roślinność naskalna, m.in. rojnik pospolity. Najdłuższe jaskinie to: Jaskinia Szczelna (140 m.) i Jaskinia Wschodnia (110 m.).

Widok na kamieniołom

„Biesak – Białogon” — Rezerwat geologiczny „Biesak-Białogon” został utworzony w 1981 roku. Jego powierzchnia wynosi 13,08 ha. Rezerwat obejmuje dawny kamieniołom piaskowców kwarcytowych wraz z otaczającymi go obszarami leśnymi. Kamieniołom częściowo zalany jest wodą, co podnosi jego walory krajobrazowe.

Jeziorko w rezerwacie

Ile jest parków krajobrazowych na terenie Kielc?

Na terenie naszego miasta znajduje się 1 park krajobrazowy – Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy. Oto jego krótki opis:

Chęcińsko – Kielecki Park Krajobrazowy — Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy został utworzony 2 grudnia 1996 roku.

Powierzchnia parku wynosi 205, 05 kilometrów kwadratowych. Znajduje się on na terenie gmin: Kielce, Chęciny, Piekoszów, Sobków, Małogoszcz i Sitkówka-Nowiny. W granicach parku znajduje się 10 rezerwatów : 8 przyrody nieożywionej, jeden leśny i jeden krajobrazowy, w tym rezerwat Biesak-Białogon i Karczówka. Na terenie parku znajdują się też zabytki historyczne, a wśród nich zamek piastowski w Chęcinach oraz skansen - Park Etnograficzny należący do Muzeum Wsi Kieleckiej w Tokarni.

Czy w Kielcach jest dużo pomników przyrody?

Tak. Jest ich tutaj 49 –pojedyncze drzewa bądź ich skupiska. Odznaczają się one wiekiem, ciekawym pokrojem i rozmiarami, lub stanowią rzadkie i wyjątkowe gatunki. Często są to również obiekty o wyjątkowym znaczeniu historycznym i kulturowym. Oto zdjęcie dębu szypułkowego przy ulicy Starowiejskiej 20:

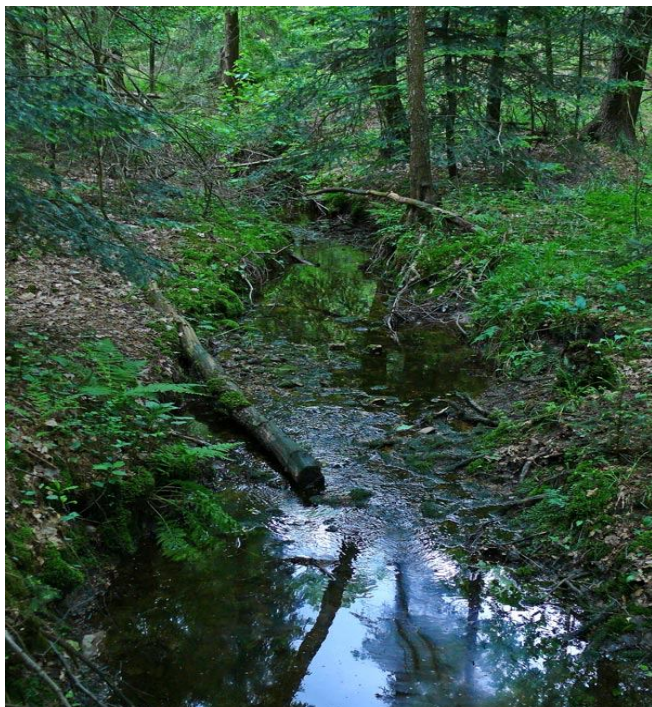
Ile jest obszarów Natura 2000 na terenie Kielc?

Na terenie naszego miasta jest ich trzy. Są to: „Dolina Bobrzy”, „Ostoja Wierzejska” i „Wzgórza Chęcińsko – Kieleckie”. Oto ich krótkie opisy wraz ze zdjęciami:

„Dolina Bobrzy” — Źródła Bobrzy znajdują się na północny-wschód od Zagnańska na wysokości 370 m n.p.m. Rzeka ta wraz ze swoimi dopływami odwadnia głównie północne stoki Pasma Obłęgorskiego i Tumlińskiego. W okolicach Dobromyśla na wysokości 239 m n.p.m. do Bobrzy uchodzą dwa jej największe prawostronne dopływy: Sufraganiec oraz Silnica. Dolina Bobrzy stanowi ważny korytarz ekologiczny o randze krajowej. Bobrza przepływa przez Chęcińsko-Kielecki Park Krajobrazowy.

„Ostoja Wierzejska” — Ostoja Wierzejska obejmuje na południu zachodnie przedłużenie Pasma Masłowskiego z Górą Wierzejską 375 m n.p.m. Jest to obszar leśny, najczęściej występują tu: jodły, buki z domieszką dębów, grabów i świerków. Obszar jest ostoją dla lasów bukowo-jodłowych, z rzadkimi zespołem wyżynnego jodłowego boru mieszanego, uważany za zbiorowisko endemiczne Polski, występujące jedynie w Górach Świętokrzyskich i na Roztoczu.

„Wzgórza Chęcińsko – Kieleckie” — Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie znajdują się na obszarze powiatu kieleckiego i jędrzejowskiego. Na terenie tym występują rozległe doliny rzeczne, które otoczone są odkrytymi grzbietami górskimi. Roślinami charakterystycznymi dla tego obszaru są sasanka otwarta i dzwoneczek wonny.

Ciekawostki o przyrodzie i nie tylko

Białe noce?

Białe noce to niezwykle zjawisko atmosferyczne. Obserwować je można m.in. w Helsinkach czy w Petersburgu. Polega na tym, że latem nie zapadają całkowite ciemności, ale zmierzch przechodzi bezpośrednio w świt.

Jak rośniemy?

Dzieci rosną najszybciej w pierwszych dwóch latach życia. Dziewczynki rosną zwykle do 20. Roku życia, a chłopcy – trzy lata dłużej.

Starsza niż szachy

Warcaby to gra starsza od szachów. W przodka warcabów, alquerque, grano już w II w.p.n.e.! Nie grano tylko dla przyjemności. Jako że i warcaby i alquerque to gry strategiczne – traktowano je jako ćwiczenia przed zbliżającą się wojną.

Ale wielki!

Grzyby wcale nie są tak delikatnymi organizmami, jak się niektórym wydaje. W lasach koło Michigan w Stanach Zjednoczonych znaleziono klon opieńki, który waży około 10 ton i zajmuje 10 hektarów (!).

Primum non nocere

Czy spotkaliście się kiedyś z takimi łacińskimi słowami? Znaczą one: po pierwsze nie szkodzić.

Jest to zasada, którą prawdopodobnie głosił słynny starożytny lekarz Hipokrates. Uważał, że podstawową zasadą medycyny jest nieszkodzenie choremu, a dopiero w drugiej kolejności, leczenie go, pomaganie mu.

Dzisiaj każdy student medycyny musi przysięgnąć, że nie będzie szkodził chorym, zanim zostanie lekarzem. Dzieje się to na ostatnim roku studiów medycznych.

Działania Zielonego Patrolu

i pozostałych dzieci z SP nr 25 w Kielcach w grudniu

i w pierwszej połowie stycznia roku 2013/2014

Grudzień

2 grudnia — W dniu 2.XII 2013 roku sprzątaliśmy dookoła naszej szkoły wraz z uczniami klasy Vc i Vb. Zbieraliśmy śmieci, jednocześnie segregując je, a po zakończeniu porządków wrzucaliśmy posegregowane odpady do kolorowych pojemników które są za ogrodzeniem szkolnym. Efekty naszych działań na rzecz ochrony środowiska były bardzo widoczne — dookoła naszej szkoły mieliśmy piękne, czyste środowisko. Było bardzo dużo śmieci na tym terenie, a najwięcej butelek plastikowych i szklanych. Teraz koło naszej szkoły mamy czysty teren, ale na jak długo, to nie wiemy. Mamy nadzieję, że jak najdłużej. ☺
A oto kilka zdjęć z tych zajęć:

Teren koło naszej szkoły

Segregujemy odpady ☺

Sprzątamy odpady ☺

Szukamy śmieci

3 grudnia — W tym dniu uczestniczyliśmy wraz z Kołem Ligi Ochrony Przyrody w wycieczce na Święty Krzyż, do Świętej Katarzyny i do Krajna. Zaczęliśmy od zwiedzania Świętego Krzyża i Muzeum Przyrodniczego Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Głównym celem wystawy jest pomoc w zwiedzaniu Świętokrzyskiego Parku Narodowego i przekazanie najważniejszych informacji o tym, jak i dlaczego chronimy mało zmieniony przez człowieka krajobraz. Poznaliśmy najważniejsze elementy ŚPN, m.in. fragmenty puszczy jodłowej, gołoborzy, rzadko spotykane rośliny i zwierzęta. Następnie udaliśmy się do średniowiecznej osady znajdującej się w Hucie Szklanej, u stóp Łysej Góry. Zobaczyliśmy, jak wyrabia się naczynia z gliny, lekarstwa, miód... Dowiedzieliśmy się wielu ciekawych rzeczy na temat życia i kultury w średniowiecznych Kielcach. Potem zjedliśmy pyszny obiad w Izbie Dobrego Smaku i ruszyliśmy do Świętej Katarzyny. W Świętej Katarzynie odwiedziliśmy Muzeum Mineralów i Skamieniałości. Widzieliśmy największe kawałki krzemienia pasiastego na świecie i inne cenne minerały. Na koniec każdy dostał oszlifowany minerał. Zadowoleni, wyruszyliśmy do Krajna, ostatniego przystanku naszej podróży, gdzie zwiedziliśmy Park Miniatur. Zobaczyliśmy najważniejsze zabytki świata, m.in.: Wieżę Eifflę, Koloseum, Sfinksa... Poznaliśmy bardzo dużo pięknych miejsc woj. Świętokrzyskiego. Czyż nie jest piękne?

Przed parkiem miniatur

Pod Wieżą Eiffla

Oglądamy skamieniałości

5 grudnia — W tym dniu 3 osoby z naszej szkoły: Adamkiewicz Julia, Oleksy Laura i Rojek Natalia wystartowały w konkursie drużynowym pn.: „Ekologia, my i rejon, w którym żyjemy”. Konkurs był dwuetapowy. Żeby można było się zakwalifikować do finału, trzeba było zrobić pracę na jeden z trzech podanych tematów. Mogła ona być w formie prezentacji, filmu, posteru, albumu lub reportażu. Nazwa „SIEDEM CUDÓW ŚWIATA” odnosi się do najpiękniejszych i najbardziej popularnych miejsc turystycznych na świecie. W dniu 5 grudnia odbył się finał wiedzy konkursu, na którym finaliści rozwiązywali testy pisemne. Po zsumowaniu wszystkich punktów zdobyliśmy II miejsce w województwie w kategorii szkół podstawowych. Dodatkowo radość była większa, gdyż byliśmy jedyną szkołą, która reprezentowała gminę Kielce. A oto kilka zdjęć:

Dziewczyny oglądają fotografie

W sali „lustrzanej”

Koniec! II miejsce!

Dziewczyny z nagrodami 😊

14 grudnia — W tym dniu wybraliśmy się do naszego Rejonu nr 12, by wykryć kilka dzikich wysypisk i trochę uporządkować teren. Jest to teren też często odwiedzany przez innych ludzi, gdyż znajduje się tu rezerwat przyrody ożywionej „Karczówka”, a z gór Grabina i Dalnia można podziwiać przepiękną panoramę Gór Świętokrzyskich. Zaopatrzeni w rękawiczki, w sobotę 14.XII.2013 ruszyliśmy w nasz Rejon. To, co widzieliśmy, było zgrozą. Nie sądziliśmy, że ludzie tyle naśmiecili od czasu ostatniego wyjścia w Rejon nr 12. Od razu wzięliśmy się do roboty. Wykryliśmy 7 dzikich wysypisk wzdłuż ulicy Białogońskiej. Natychmiast zgłosiliśmy to do Straży Miejskiej. Ogólnie zebraliśmy 12 worków śmieci, a najwięcej plastikowych lub szklanych butelek. Na kamieniołomie na Grabinie również napełniliśmy 3 worki na śmieci odpadami. Zauważyliśmy też, że została zniszczona tablica informacyjna przy przystanku nr 9 Ścieżki Geologiczno – Kruszcowo – Górniczej. Zniszczone kawałki również schowaliśmy do worków. Po zakończonej pracy czekała na nas herbatka u Prezesa ☺. Kilka zdjęć z tej wyprawy:

Kolejne nielegalne wysypisko ☹

Sprzątamy ☺

Zaśmiecony teren ☹

Kolejne wysypisko śmieci

Zbieramy surowce wtórne non stop — W naszej szkole co roku organizowany jest konkurs pn.: „Zbieramy surowce wtórne całą rodziną”. Zadanie konkursowe polega na tym, żeby zebrać jak największą ilość surowców wtórnych, takich jak: makulatura, puszki, nakrętki, zużyte baterie. Pod koniec każdego półrocza odbywa się uroczysty apel, podczas którego wręczane są nagrody dla najlepszych. W sumie, od września 2013 do ferii świątecznych zebraliśmy: 3800 kilogramów makulatury, 122 kilogramy puszek, 85 kilogramów baterii, 289 kilogramów nakrętek i 42 stare telefony komórkowe. Oto parę zdjęć:

Worki z puszkami

Stosy makulatury

Na zdjęciu Oliwka Zynek w pomieszczeniu na puszki

Stare telefony komórkowe

Odpady

30 grudnia — Na tych zajęciach poszliśmy do pobliskiego rezerwatu przyrody ożywionej „Karczówka”. „Karczówka” jest rezerwatem krajobrazowym, o powierzchni 26,55 ha, utworzonym w 1953 roku. Obejmuje wzgórze Karczówka - 340 m n.p.m. z wyjątkiem części północnego stoku. Biegnie tu czerwony szlak – przez południową część naszego Rejonu nr 12. Na obszarze wzgórza zachowały się liczne ślady górnictwa, dlatego zaczyna się tu Ścieżka Dydaktyczna Geologiczno – Kruszcowo – Górnicza. Przeważają tu sosny, ale liczne są tu buki i brzozy. Weszliśmy też do klasztoru na Karczówce, by się pomodlić i go trochę pozwiedzać. Po wyjściu zauważyliśmy rosnące tu stokrotki, było ich bardzo dużo. Ale stokrotki? I to w grudniu? ☺ Tuż za murami kościoła i klasztoru znajduje się pomnik poświęcony poległym Polakom walczącym w Powstaniu Styczniowym. Niebawem zbliża się 151 rocznica wybuchu Powstania. Dlatego odwiedziliśmy to miejsce i zapalając znicze oddaliśmy hołd poległym Polakom, którzy walczyli o wolną Ojczyznę. Na koniec zobaczyliśmy pamiątkowy dąb szypułkowy (pomnik przyrody), który znajduje się przy ulicy Starowiejskiej. Kilka zdjęć z tej wyprawy:

Przy pomniku przyrody i na Karczówce

Styczeń (I połowa)

4 stycznia — W tym dniu udaliśmy się do schroniska dla zwierząt w Dyminach, z którym utrzymujemy dobre kontakty. W darze daliśmy suchą i mokrą karmę, ryż, makarony, zabawki, miski, itp. Potem wolontariusze oprowadzili nas po schronisku, pokazując nam boksy z psiakami i kotkami. Jeden z nich wypuścił nam 2 psy, abyśmy mogli się z nim pobawić. Następnie poszliśmy do stadniny koni „MAAG”. Za zgodą Pana Dyrektora mogliśmy wejść do środka i obcować przez kilkadziesiąt minut z tymi pięknymi rumakami. Obserwowaliśmy jak wolontariusze wykonują na koniach zabiegi pielęgnacyjne na przykład czesanie, szczotkowanie i czyszczenie kopyt. A oto kilka zdjęć z tej wyprawy:

Nasze dary

Oglądamy boksy

Fragment podziękowania

W stadninie koni

11 stycznia — Na tych zajęciach udaliśmy się w nasz rejon, aby posprzątać teren. Na początek zaczęliśmy jednak rozwieszać pokarm na sikorek, ponieważ zapowiadano, że mogą być ochłodzenia. Podczas tych zajęć skupiliśmy się także na pracach porządkowych wzdłuż ulicy Grabinów czyli posprzątaaliśmy szlak turystyczny czerwony biegnący z Karczówki przez Brusznę na Białogon. Rękawiczki ochronne i kamizelki otrzymaliśmy od współpracującego z nami hipermarketu „E LECLERC”. Ogółem zebraliśmy 4 duże worki pełne śmieci i kilka trochę mniejszych. Na koniec poszliśmy pod pomnik upamiętniający katastrofę smoleńską, by wymienić znicze, które tam stały na nowe. A oto kilka zdjęć z tej wyprawy:

Przy pomniku

Sprzątamy ☺

Ładujemy worki na samochód Prezesa

Szukamy śmieci

Żarty o zwierzętach i nie tylko

Nauczyciel pyta Jasia:

— *Jasiu, w jaki sposób można uzyskać światło dzięki wykorzystaniu wody?*

— *Trzeba umyć okno. ☺*

Co robi mały jeżyk, gdy w ciemności wpadnie na kaktusa? Pyta:

— *Czy to ty, mamusiu? ☺*

Dwa koty są na wycieczce w Australii. Jeden z nich widzi kangura:

— *Ej ty, patrz, jaka wielka mysz! ☺*

Przychodzi zajaczek do sklepu niedźwiedzia:

— *Czy są zgniłe marchewki?*

— *Nie, nie ma.*

Następnego dnia sytuacja się powtarza. Na trzeci dzień niedźwiedź załatwia dla zajaczka zgniłe marchewki.

Przychodzi zajaczek do sklepu:

— *Czy są zgniłe marchewki?*

— *Są. — odpowiada dumny niedźwiedź.*

— *SANEPID!!!!!!!!!!!!!! ☺*

Dlaczego baba kazał postawić piec na samym środku pokoju?

— *Żeby mieć centralne ogrzewanie. ☺*

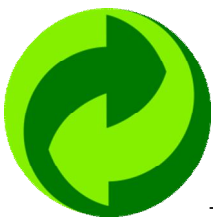

Temat numeru: Symbole — co one oznaczają?

Dzisiaj pokażę wam niektóre symbole na produktach (spożywczych, zabawki, urządzenia itp.) i ich oznaczenia.

— oznacza, że opakowanie po produkcie można ponownie wykorzystać.

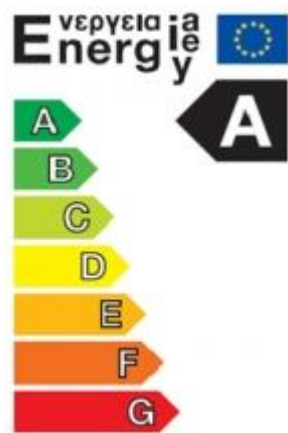
— oznacza, że producent tego produktu zadbał o to, co się stanie z opakowaniem, tzn. użył na nie materiałów, które można ponownie wykorzystać.

— oznacza, że produkt został utworzony fair.

— towar ten spełnia normy wymagane w UE (Unii Europejskiej).

— pokazuje nam, ile dane urządzenie zużywa prądu — najmniej zużywa sprzęt oznaczony literką A.

Przyroda, tylko inaczej...

Dzisiaj dowiemy się (oczywiście po angielsku), ile czasu rozkładają się poszczególne tworzywa. Oto quiz:

How long will they be here?

Biodegradable — a material that is biodegradable will decompose easily and quickly without leaving behind any harmful chemicals.

Tłumaczenie:

Biodegracja — materiał, który podlega biodegracji, rozkłada się bardzo szybko i łatwo, nie pozostawiając po sobie żadnych substancji chemicznych.

Quiz: How long will they take to biodegradable?

Glass bottles?

- A) 1 – 2 million years
- B) 500 years

Newspapers?

- A) 6 weeks (tygodnie)
- B) 6 years (lata)

Leather boots?

- A) 25 – 40 years
- B) 100 years

Aluminium cans?

- A) 60 years
- B) 200 – years

Cartons?

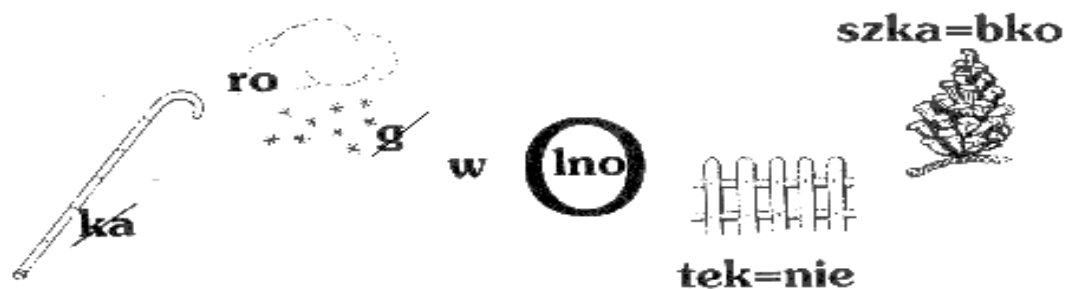
- A) 5 years

Plastic bags?

B) 5 weeks

Co w kolejnym numerze? + rebus małego ekologa

Zapamiętaj!

W kolejnym numerze:

- Ciekawostki
- Żarty
- 80 km śmieci?
- Temat numeru: Walka o przetrwanie
- Czytanka po angielsku
- Wiersz numeru

I dużo, dużo więcej... ☺

Wydanie specjalne — Międzynarodowy Dzień Kota już niedługo! ☺

A w nim... wszystko o kocie i jego umyśle!

Gazetkę napisały i opracowały:

Redaktor naczelna – Anna Sikora

Redaktor pomocnicza – Iga Janik

Razem możemy działać więcej! 😊